1.1 Tekniset palvelut

Tekninen palvelualue käsittää kolme tulosyksikköä: teknisten palveluiden hallinnon, kuntarakennepalvelut sekä ympäristövalvonnan.

Teknisellä palvelualueella toimii kaksi lautakuntaa: tekninen lautakunta ja lupa- ja valvontalautakunta. Palvelualueen kolmesta tulosyksiköstä hallinto ja kuntarakennepalvelut kuuluvat teknisen lautakunnan toimialaan. Lupa- ja valvontalautakunnan toimiala käsittää ympäristövalvonnan tulosyksikön.

Teknisen toimen perustehtävänä on toteuttaa ja tukea kunnan sisäistä ja ulkoista palvelutuotantoa. Tavoitteena on kehittää ja rakentaa kunnan infraa, rakentaa ja ylläpitää laadukkaita toimitiloja sekä tarjota puhtauspalveluja kunnan eri toimialoille. Palvelujen tuottamisessa kiinnitetään huomiota suunnitteluun ja rakentamisen laatuun ja asiakaslähtöiseen toimintatapaan.

1.1.1 Talous

Tekninen palvelualue koostuu pitkälti tukipalveluita tuottavista yksiköistä. Tulot koostuvat suurelta osin muilta hallintokunnilta sisäisinä siirtoina saatavista tuloutuksina.

Vuoden 2027 talousarviovalmistelua on tehty talouden tasapainottamisohjelman pohjalta. Talousarviossa on huomioitu organisaatiomuutoksesta aiheutuneet henkilöstökulujen vähentymiset sekä teknisten tukipalveluiden yhtiöittämisen aiheuttaneet muutokset. Näitä muutoksia on toteutettu vielä vuonna 2026.

Merkittävimpänä muutoksena vuonna 2024 otettiin käyttöön uusi sisäisten vuokrien malli, joka teknisellä palvelualueella muutti toimintakatteen reilusti positiiviselle puolelle verrattuna vuosiin 2022 ja 2023. Sisäiset vuokrat ovat kuitenkin muilta hallintokunnilta tulevaa sisäistä vuokratuloa. Sisäisten vuokrien uudistuksella on nollavaikutus kunnan kokonaistalouteen.

Talouden tasapainottamisohjelman seurauksena vuoden 2027 talousarvio kattaa vain välttämättömät menot. Kehittämistoimia tehdään pääasiassa omana työnä ja ulkoisia asiantuntijapalveluita käytetään vain välttämättömissä palveluissa.

Sopeutusohjelman täytäntöönpanolla on myös vaikutuksia henkilöstöön, jotka vaikuttavat mm. tehtävänkuviin ja tehtäväjärjestelyihin. Palvelujen tuottamis- ja toteutustapojen muutoksella on vaikutusta työtehtävien suorituspaikkaan.

Teknisellä palvelualueella merkittävin muutos on ollut teknisten tukipalvelujen yhtiöittäminen. Yhtiöittäminen toteutettiin huhtikuussa 2025. Toiminnan periaatteena kunnan 100 % omistama in-house-yhtiö, jolta kunta tilaa tukipalvelutehtävät. Yhtiöittäminen koski kaikkia kunnan teknisiä tukipalveluita viranomaistehtäviä ja sopimushallintaa lukuun ottamatta. Yhtiöittämisellä tavoitellaan prosessien tehostamista mm. liikuntapaikkojen hoidon, kiinteistönhoidon, katujen aurauksen, kuljetuspalvelujen, siivous- ja puhtauspalvelujen, vahtimestaripalvelujen ja vartioinnin osalta. Yhtiöön on siis viety myös palveluita, jotka eivät aiemmin olleet teknisen palvelualueen toimintaa. Yhtiön ja kunnan talousarvioprosesseja viedään rinnakkain, jotta kunnan edellyttämiin palveluihin tulee määriteltyä riittävät resurssit palvelutasosopimuksissa. Yhtiöittämisellä tavoitellaan 20 % kustannussäästöä sekä ostopalvelujen hinnan alentumisen, ostomäärän sekä toteutettavan palvelutasotarkastusten kautta.

Vuoden 2024 aikana keittiöpalveluverkko ja valmistusprosessit on tarkasteltu tavoitteena investointitarpeen merkittävä alentaminen. Selvityksen lopputuloksena tavoitellaan tuotantotavan muutosta kylmävalmistukseen. Uuden ruokapalvelukeskuksen hankesuunnittelutyöryhmä valmisteli

hankesuunnitelman, joka hyväksyttiin joulukuun 2024 valtuustossa. Päätöksestä valitettiin hallinto-oikeuteen, josta tuli valituksen hylkäävä päätös. Investointia päästään toteuttamaan vuonna 2027.

Vallitsevassa kunnan taloudellisessa tilanteessa on löydettävä keinoja riittävän kunnossapitotason säilyttämiseksi niin infran, kuin kiinteistöjenkin suhteen, vaikka resurssit ovat tiukilla. Teknisten tukipalvelujen yhtiöittämisellä pyritään tähän tavoitteeseen.

Tekniset palvelut, talous 1000 euroa	TA 2027
Toimintatulot	
Teknisen palvelualueen hallinto	50,0
Kuntarakennepalvelut	16 669,9
Ympäristövalvonta	754,1
Yhteensä	**17 474,1**
Toimintamenot	
Teknisen palvelualueen hallinto	991,1
Kuntarakennepalvelut	11 708,1
Ympäristövalvonta	1 596,3
Yhteensä	**14 295,5**
Toimintakate*	
Teknisen palvelualueen hallinto	- 941,1
Kuntarakennepalvelut	4 961,8
Ympäristövalvonta	- 842,2
Yhteensä	**3 178,5**

*tulosyksikön toimintakate on valtuustoon nähden sitova talouden tavoite

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Teknisten palveluiden talousarvio sisältää täysimääräisesti talouden tasapainottamisohjelma 2.0:ssa ja 3.0:ssa päätetyt toimenpiteet.

1.1.2 Palvelujen järjestäminen

Teknisten palvelujen hallinto

Talouden sopeuttamisohjelman myötä Laukaan kunnan organisaatiorakenteeseen tuli muutoksia vuosien 2025 ja 2026 aikana. Muutoksilla pyritään selkiyttämään työnjakoa ja vastuita sekä joustavoittamaan henkilöstön käyttöä ja lisäämään siten toiminnan tehokkuutta uusien tulosyksiköiden sisällä.

Teknisellä palvelualueella tämä muutos vaikutti hallinnon, suunnittelun, paikkatietopalvelun, tilapalveluiden ja yhdyskuntatekniikan tulosyksikköihin. Paikkatietopalvelu sijoitettiin maankäytön ja kaavoituksen tulospaikan yhteyteen ja suunnittelu toteutetaan jatkossa osana muita tulosyksiköitä. Tulosyksikön nimi muutettiin muutoksien myötä Teknisen palvelualueen hallinnoksi.

Teknisen palvelualueen hallinto –tulospaikka vastaa teknisen palvelualueen hallinto- ja talouspalveluista. Tehtäviin kuuluvat teknisen palvelualueen ja lautakunnan päätöksenteon valmistelu ja päätösten toimeenpano tehtävät. Yksikkö vastaa hallinnon ja talousasioiden koordinoinnista, seurannasta, toiminta- ja menettelytavoista, kehittämisestä sekä raportoinnista.

Tulosyksikön vastuualueeseen kuuluvat usean kunnan yhteistyönä hoidettavat viranomaistehtävät ja toiminnot joukkoliikenteen ja jätehuollon alueella. Tekninen hallinto osallistuu Jyväskylän kaupungin organisaatiossa toimivien seudullisten toimielimien, joukkoliikennejaoston ja jätelautakunnan ohjausryhmien työskentelyyn.

Jyväskylän seudun joukkoliikenteen käytännön järjestämistehtävistä vastaa Jyväskylän kaupunki. Päättävänä elimenä joukkoliikenneasioissa toimii Jyväskylän seudun joukkoliikennelautakunta, jossa Laukaalla on yksi (1) jäsen.

Paikallisliikenteen kustannuksissa jakoperusteena käytetään kuntien toteutuneita matkustajamääriä. Laukaan osuus matkoista on 6,5 prosenttia. Hallinnon ja erilaisten kehitysprojektien kuluissa jakoperusteena on kuntien asukasluku, josta Laukaan osuus on 9,12 prosenttia. Laukaan kunnan joukkoliikenteen maksuosuudeksi vuodelle 2027 on arvioitu 732.000 euroa Jyväskylän seudun joukkoliikennelautakunnassa.

Joukkoliikenteen tärkeimpiä tulonlähteitä ovat asiakastulot sekä valtionavustukset. Menoja syntyy liikennöinnistä, joukkoliikenteen järjestämisen kustannuksista ja seutuliikenteen nousukorvauksista.

Epävarmuustekijöitä joukkoliikenteen talousarviossa ovat tulopuolella matkamäärien kautta tulevien asiakastulojen kehittyminen. Mikäli taloudellinen tilanne sitä edellyttää, niin lippujen asiakashintoihin saattaa tulla korotuksia, liikennetarjontaa supistetaan, edellisten yhdistelmäratkaisua pohditaan tai kuntien maksuosuuksia lisätään.

Lievestuore-Laukaan –palveluliikenteen linja on kunnan järjestämää sisäistä liikennettä. Liikennöinti kilpailutettiin vuonna 2026. Lievestuore-Laukaa linjan kustannuksiksi vuodelle 2027 on arvioitu 100.000 euroa, josta valtionavun jälkeen on arvioitu jäävän kunnan maksettavaksi 60.000 euroa.

Yksityistieavustukset sisältyvät yhdyskuntateknisten palvelujen talousarvioon, jossa avustusten sopeuttaminen jaksotettuna on ollut osa talouden tasapainottamista. Vuonna 2027 yksityistieavustuksiin on varattu 70.000 euroa.

Henkilöstösuunnitelma

Teknisten palveluiden hallinnon henkilöstö koostuu teknisestä johtajasta.

Kuntarakennepalvelut

Yhdyskuntatekniset palvelut

Yhdyskuntateknisten palvelujen tulospaikka vastaa Laukaan kunnan hallintaan kuuluvien katujen ja valaistuksen ylläpidosta sekä niiden rakentamisesta. Yksikön tehtäviin kuuluu myös viher-, satama- ja liikennealueiden ylläpito ja rakentaminen. Lisäksi yhdyskuntatekniset palvelut vastaa

kunnan hulevesiverkostosta ja rakentaa kunnallistekniikan Laukaan Vesihuolto Oy:lle. Yllä mainitut työt tilataan Laukaan Tekniset tukipalvelut Oy:ltä

Yhtenä Laukaan kunnan talouden tasapainottamisohjelman konkreettisena toimenpiteenä Laukaan kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 25.9.2023 yhtiöittää Laukaan kunnan tekniset tukipalvelut. Laukaan kunnan 100% omistama inhouse yhtiö *Laukaan tekniset tukipalvelut Oy* aloitti toimintansa 1.4.2025. Yhtiön palvelukseen siirtyi aluksi yhdyskuntatekniikan tulosyksiköstä 12 henkilöä ja vuonna 2026 lisäksi maanrakennuspalveluiden henkilöstö. Laukaan tekniset tukipalvelut Oy tuottaa lähes kaikki yhdyskuntatekniikan tulosyksikölle osoitetut kunnossapitotehtävät.

Hankalan taloustilanteen edelleen jatkuessa joudutaan tulevaisuudessa tarkastelemaan palvelutasoa ja palvelun tuotantoon käytettäviä resursseja.

Yhdyskuntateknisten palveluiden investointiohjelmassa on tulevana vuonna huomioitu maankäytön esittämät toiveet sekä katuomaisuuden korjausvelan pienentäminen.

Henkilöstösuunnitelma

Yhdyskuntateknisissä palveluissa ei ole henkilöstöä vuonna 2027. Vastuullisena toimii tekninen johtaja.

Tilapalvelu

Tilapalvelun tulospaikka vastaa kunnan suorassa omistuksessa olevan rakennuskannan tilahallinnasta. Rakennutamme, ylläpidämme ja vuokraamme tiloja kunnan palvelualueiden sekä ulkoisten vuokralaisten, kuten Keski-Suomen hyvinvointialueen käyttöön. Hyvinvointi alueelle vuokrattavat kokonaiset kiinteistöt siirtyvät kehitysyhtiölle vuoden 2027 alusta yhtiöittämisvelvoitteen myötä. Vuokraamme kunnan palvelualueiden käyttöön soveltumattomat, mutta muuten käyttökelpoiset tilamme markkinoille.

Tilapalvelun toiminnan keskiössä on rakennetun kiinteistöomaisuuden arvon ja käytettävyyden säilyttäminen. Tiukassa taloustilanteessa ja säästöpaineiden alla on kiinteistöomaisuuden kunnossapidosta kuitenkin tingittävä ja tämä johtaa suoraan hankitun omaisuuden arvon alentumiseen ja korjausvelan kasvamiseen. Kiinteistöomaisuuden tekninen arvo vuoden 2025 lopussa oli noin 201 miljoonaa euroa ja yhden prosentin vuosikulumalla laskettuna ilman kunnossapitoa kiinteistöomaisuuden arvo alenee ja korjausvelka kasvaa yli 2 000 000 euroa vuodessa.

Kiinteistönhoidolla vastataan rakennetun kiinteistöomaisuuden elinkaaren aikaisista hoito- ja huoltotehtävistä. Talouden tasapainottamisohjelmassa esitetyn teknisten palveluiden yhtiöittämismallin toteutumisen myötä kiinteistönhoidon palvelut kokonaisuudessaan ostetaan Laukaan tekniset tukipalvelut Oy:ltä. Kunnan ja tukipalveluyhtiön välisessä vuoden 2027 palvelusopimuksessa kiinteistönhoidon määräraha ja taso säilyy vuoden 2026 tasolla.

Kiinteistöjen kunnossapidolla huolehditaan rakennusten elinkaaren aikaisista korjaustehtävistä. Tämän lisäksi toteutetaan muiden palvelualueiden tilaamia toiminnallisia muutoskorjauksia ja pienimuotoisia investointihankkeita. Vuoden 2024 talouden tasapainottamisohjelmassa esitetyn teknisten palveluiden yhtiöittämismallin toteutumisen myötä kunnossapidon palvelut kokonaisuudessaan ostetaan Laukaan tekniset tukipalvelut Oy:ltä. Kunnan ja tukipalveluyhtiön välisessä vuoden 2027 palvelusopimuksessa kiinteistöjen kunnossapidon määrärahaa on hiukan korotettu vuoteen 2026 verrattuna.

Rakennuttamisella ja tilahallinnalla vastataan ja huolehditaan teknisen asiantuntijan roolissa talon-

rakennusinvestointihankkeiden hankesuunnitteluvaiheesta sekä rakennuttajan roolissa hankkeen toteutuksesta: suunnittelun ohjauksesta aina takuuajan loppuun saakka. Investointihankkeiden kokonaisuuden lisäksi toiminto vastaa kunnan kiinteistöomaisuuden keskitetystä tilahallinnasta ja vuokraustoiminnasta. Tilapalvelun tiedottamis- ja asiakaspalvelutehtäviin liittyvät kokonaisuudet kuuluvat myös tulospaikan tehtäviin.

Taloussuunnittelua vuodelle 2027 on tehty tiiviissä yhteistyössä Laukaan tekniset tukipalvelut Oy:n kanssa, jolta myös ostetaan yllä mainittuja tehtäviä.

Tilapalvelun tilavuokrajärjestelmän sisäinen vuokra koostuu kiinteistön ylläpito- ja pääomavuokrasta. Sisäisesti vuokrattua tilaa on 75 930 m^2.

Ylläpitovuokra sisältää hallinnon, kiinteistönhoidon, normaalin kunnossapidon, energiat sekä puhtauspalvelut läpilaskutuksena. Ylläpitovuokra perustuu kiinteistöittäin edellisen päättyneen vuoden toteumaan.

Pääomavuokra pohjautuu rakennusten teknisiin arvoihin, jotka päivitettiin toukokuun 2026 alussa vastaamaan vuoden 2025 lopun tilannetta. Pääomavuokran korkotuottona käytetään 6 % tuottovaatimusta. Vuokrien määrityksessä nyt myös Leasing rahoituksella valmistuneiden rakennusten pääomavuokrat pohjautuvat samaiseen laskentatapaan kuin suoraomisteisissa rakennuksissa eli vuokra lasketaan rakennusten teknisistä arvoista nyt annetulla 6 % tuottovaatimuksella. Hirviareenan osalta pääomavuokran osuus sama kuin kunnan vuokranantajalle maksama pääomavuokra eli ilman tuottovaatimusta.

Kunnan ulkopuolisille toimijoille vuokrattaessa pääoman korko määritellään tapauskohtaisesti ja se on 2-4 prosenttia, jotta vuokrahinnoittelu vastaa markkinahintaa. Keskiarvo koko rakennuskannan pääomavuokralle on 10,14 €/htm^2.

Keski-Suomen hyvinvointi alue käyttää vuokrasopimustensa optiovuoden vuonna 2026 Lievestuoreen lakkautettavaa terveysasemaa lukuun ottamatta. Tilat siirtyvät pääosin kehitys- ja vuokrakotiyhtiölle yhtiöittämisvelvoitteen myötä vuoden 2027 alusta.

Vaikka tiukka taloustilanne ja kiinteistön ylläpitokulujen leikkaaminen tulee näkymään kiinteistöjen ja niiden alueiden ylläpidon laadussa. Turvallisuuteen ja terveellisyyteen liittyvistä ylläpitotehtävistä ei tingitä.

Henkilöstösuunnitelma

Tilapalvelussa ei ole henkilöstöä. Vastuullisena toimii tekninen johtaja.

Ympäristövalvonta

Ympäristövalvonta tuottaa ympäristöterveydenhuollon lakisääteiset viranomaispalvelut Laukaan ja Konneveden kuntien alueelle sekä ympäristösuojelun ja rakennusvalvonnan lakisääteiset viranomaispalvelut Laukaan ja Hankasalmen kuntien alueelle. Tämän lisäksi palveluja tuotetaan yhteistyösopimuksin eläinlääkintähuollon osalta Jyväskylän kaupungille (Äänekosken alueelle) ja vastavuoroperiaatteella terveysvalvonnan ja eläinsuojelun osalta Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluiden kanssa.

Yhteisenä toimielimenä toimii lupa- ja valvontalautakunta, jossa on neljä jäsentä Laukaasta, kolme jäsentä Hankasalmelta ja kaksi jäsentä Konnevedeltä. Vastuukuntana toimii Laukaan kunta. Lautakunta kokoontuu pääsääntöisesti 10 kertaa vuodessa.

Keski-Suomen alueella toimii maakunnallinen suureläinpäivystys, jossa alue on jakautunut kolmeen osaan. Laukaa sijaitsee itäisellä päivystysalueella ja Laukaan yksiköllä on kolme vuoroa viidestä. Pieneläinpäivystys hoidetaan ostopalvelusopimuksena Keski-Suomen alueella.

Ilmasto-ohjelman toteutuminen ja seuranta ovat kirjattuna yhtenä mittarina kunnan Liekkiä Laukaaseen kuntastrategiaan. Laukaan kunnalla on olemassa vanha ilmastonsuojelusuunnitelma. Ilmastotyön toteutumista on seurattu kunnan ilmasto- ja energiatyön ohjausryhmässä, joka on tällä hetkellä tauolla.

Maankäyttö- ja rakennuslaki on korvautunut rakentamislailla ja alueidenkäyttölailla. Uusi rakennusjärjestys tuli voimaan 1.8.2026 niin Laukaassa kuin Hankasalmellakin.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmää koskeva laki tulee muuttamaan rakennusvalvonnan toimintaa ja työtapoja. Asiaa valmistellaan valtakunnallisessa RYHTI-hankkeessa, jonka käyttöönoton aikataulu on viivästynyt. Siirtymäkausi rakennetun ympäristön digivelvoitteiden toimeenpanoon päättyy vuoden 2028 lopussa.

Lupa- ja valvontalautakunnan toiminnallinen tavoite on tuottaa yhteistoimintakuntien alueelle lakisääteiset viranomaisen lupa- ja valvontapalvelut taloudellisesti ja tehokkaasti. Palvelut tuotetaan asiakaspalveluasenteella ratkaisuhakuisesti, niin että kaikki saavat tasapuolisen lakisääteisen palvelun kullakin toimialalla.

Lupapalveluissa tavoite on huolehtia siitä, että haetut luvat valmistuvat uuden rakentamislain mukaisessa kolmen kuukauden määräajassa.

Kehittämisen painopisteet

Teknisellä palvelualueella merkittävin kehittämiskohde tulee olemaan teknisten tukipalvelujen yhtiöittämisestä ja organisaatiomuutoksesta johtuva tehtävänkuvien muutoksen sisäänajo.

Vuoden 2025 huhtikuussa aloitti toimintansa kunnan 100 % omistama inhouse-yhtiö Laukaan tekniset tukipalvelut Oy. Yhtiöittämisellä tavoitellaan prosessien tehostamista teknisten tukipalveluiden osalta. Organisaatiomuutoksena tehtiin kunnassa hallinnon keskittäminen, jossa talous- ja hallintotehtävät myös tekniikasta siirrettiin yhteisiin palveluihin.

Tilatehokkuuden parantaminen, jolla pyritään siihen, että tyhjistä tiloista luovuttaisiin sekä sotekiinteistöjen tulevaisuuden hallinta selvitetään. Laukaan kunta maksaa pelkästään tyhjillään olevista kiinteistöstä 40.000 euroa, jonka lisäksi kunnan rasitteena on väistötila- ja lisätilakustannukset. Väistötiloista kustannus vuosittain on noin 160.000 euroa. Omaa toimintaa tiivistetään ja väistötiloista luopumista edistetään. Sotekiinteistöjen osalta on sovittu sopimusten optiovuoden käytöstä hyvinvointialueen kanssa.

Ruokapalvelun tilojen ja tuotantoprosessin uudistaminen. Ruokapalveluissa on valmistunut ruokapalvelukeskuksen hankesuunnittelu. Ulkopuolisen asiantuntijan tekemässä eri toimintamallien välisessä kustannusvertailussa kustannustehokkaammaksi tuotantoprosessimalliksi osoittautui kylmäruoanvalmistus. Ruokapalvelutilojen suunnittelun osalta pyritään tehokkaisiin ja toimiviin tilaratkaisuihin. Suuri merkitys tuotantoprosessin muutoksessa tulee olemaan tuotekehitystyöllä, jolla tullaan uudistamaan koko reseptiikka. Toimiva reseptiikka helpottaa ja mahdollistaa uuden toimintatavan haltuunoton**.**

1.1.3 Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen linjaus/tavoite	**Toiminnallinen tavoite suunnitelmavuonna**	**Mittarit/indikaattorit**	**Lähtötaso/tavoitetaso**
Kuntatalouden tasapaino vahvistuu	*Tilojen, jotka eivät ole välttämättömiä kunnan peruspalvelutuotannolle, myyminen.*	*Taloudellinen säästö ylläpitokustannuksissa.*	*Säästötavoite.*
Henkilöstön hyvinvointi paranee	*Turvalliset ja terveelliset tilat.*	*Olosuhdepoikkeamailmoitukset vastaanotetaan BEM-järjestelmään.*	*Olosuhdeilmoitusten määrä. Sisäilmakohteiksi nimettyjen kohteiden määrä. Vasteaika korkeintaan 2 työpäivää, akuutteihin havaintoihin vastataan heti.*
Palvelukulttuurin kehittäminen	*Seurataan aktiivisesti lain ja asetusten täytäntöönpanoa maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksesta*	*Tarkastellaan nykyisen ohjelmistoinfran soveltumista mallipohjaiseen työskentelyyn ja tarvittaessa tehdään markkinakartoitusta eri vaihtoehdoista mallipohjaisen työskentelyn mahdollistamiseksi.*	*Markkinakartoituksen pohjalta valmistaudutaan mahdollisiin ohjelmistohankintoihin ja kouluttaudutaan uuteen toimintamalliin*
Kuntatalouden tasapainottaminen	*Laukaan kunnan 100%:sti omistaman*	*Yhtiön toimintamalli suunnitellaan siten, että saavutetaan kustannussäästöjä.*	*Yhtiöittämisellä tavoitellaan säästöjä pitkällä aikavälillä yhtiölle siirtyneistää palveluista.*

Kestävä kuntatalous, palvelukulttuurin kehittäminen	*inhouse yhtiön toiminnan jatkumisen turvaaminen.* *Uuden tuotantoprosessimallin kehittäminen ruokapalveluissa ja soveltaminen osaksi uutta toimintatapaa.*	*palvelutaso säilyttäen prosessien tehostamisen avulla.* *Toimivien ja taloudellisesti resurssiviisaiden ratkaisujen löytäminen.*	*Laadukkaan, sujuvan ja tehokkaan toimintamallin soveltaminen tavoitteena kustannustehokkaampi toimintatapa.*

1.1.4 Riskienhallinta

Kunnan omien kiinteistöjen riskejä arvioidaan suunnitelmallisen ja ohjelmoidun kiinteistöjen kuntokartoitustoiminnan avulla. Laadittavat kuntokartoitukset ovat lähtötietoja kiinteistöjen korjaus- ja kunnossapito-ohjelmia varten. Vuosittain tehtävillä kiinteistökierroksilla kartoitetaan yhdessä käyttäjien kanssa kunnossapitotarpeet ja toiveet, jotka siirretään työohjelmaan. Kunnossapito-ohjelmien riittävästä rahoituksesta tulee myös huolehtia toimeenpanon varmistamiseksi. Kunnan talouden tasapainottamisohjelmassa kunnossapitoon varattua resurssia on pienennetty. Tulevaisuudessa tulee huolehtia siitä, että se kuitenkin säilyy kestävällä tasolla.

Kiinteistöjen käyttöasteen pitämiseen riittävän korkeana sisältyy toiminnallinen ja taloudellinen riski. Em. seikkaan kiinnitetään entistä enemmän huomiota kunnan rakennushankkeita valmisteltaessa ja toteutettaessa. Tilat pyritään toteuttamaan monikäyttöisyysajattelua noudattaen. Uusien kiinteistöjen suunnitteluvaiheessa arvioidaan hankkeeseen liittyvät riskit ja toteutuksen yhteydessä varaudutaan riskeihin sopimuksin ja vaadittavin vakuuksin. Teknisissä palveluissa tehdään säännöllistä sopimusten seurantaa. Apuna käytetään sopimustenhallintaohjelmia.

Keski-Suomen hyvinvointialueen pelastustoimi on omassa riskikartoituksessaan arvioinut onnettomuus- ym. riskejä kunnan alueella. Pelastustoiminnan siirtyi vuoden 2023 alusta hyvinvointialueelle. Jatkossakin tulee taata yhteistyön jatkuminen kunnan ja pelastustoimen välillä.

Laukaaseen on laadittu kunnan liikenneturvallisuussuunnitelma. Liikenteen turvallisuusriskiä vähennetään suunnitelmassa esitetyillä tavoilla rakentamalla mm. hidastetöyssyjä, kevyen liikenteen väyliä ja jättölenkkejä. Laukaa on mukana Keski-Suomen kuntien yhteisessä liikenneturvallisuushankkeessa, kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelmassa sekä kunnassa toimii liikenneturvallisuustyöryhmä.

Palvelualueella laaditaan säännöllisesti raportit tulosyksiköiden käyttötalouden menoista. Vähintään neljännesvuosittain raportit esitellään ja annetaan tekniselle lautakunnalle sekä kunnanhallitukselle tiedoksi erillisenä asiana. Investointimenoista tehdään omat raportit, jotka myös esitellään kuten edellä.

Talonrakennusinvestointihankkeiden toteutuksista annetaan säännöllisesti kirjalliset raportit tekniselle lautakunnalle, tilaajahallintokunnalle sekä kunnanhallitukselle.

Yhdyskuntatekniikan investoinneista tehdään kohdekohtaista jälkilaskentaa, jotka käsitellään työmaakokouksissa ja laskelmat saatetaan tekniselle lautakunnalle tiedoksi.

Talonrakennuksen rakennushankkeiden työmaakokouksissa on kaksi edustajaa teknisestä lautakunnasta.

Riskeistä, niiden toteutumisesta ja toimenpiteistä riskien realisoitumisen vähentämiseksi laaditaan riskienhallintataulukko tilinpäätöksen yhteydessä.

Ympäristöterveydenhuollolla on laatujärjestelmä, joka sisältää toiminnan riskien arvioinnin ja hallinnan.

1.1.5 Investoinnit

INVESTOINTIOHJELMA 2027-2031	koko hanke yht.	tot. Ennen 2027	2027	2028	2029	2030	2031
TEKNISET PALVELUT							
Sivistyspalvelut, kiinteistöt:							
Koulujen ja päiväkotien piha-alueiden kunnostus			20 000	20 000	30 000	30 000	30 000
Kansalaisopisto/muutostyöt Kirkonkylän koululle	100 000		50 000	50 000			
Ruokapalveluprosessin muutostyöt kiinteistöissä	90 000		90 000				
Teknisten palveluiden kiinteistöt							
Ruokapalvelukeskus	3 200 000		3 200 000				
Pienet investoinnit:							
Kohdentamaton investointimääräraha			600 000	600 000	600 000	600 000	600 000
Tekninen toimi, kiinteistöt:							
Yhdyskuntatekniikka:							
Hulevesikohteiden peruskorjaukset			150 000				
Liikennealueet, puistot ja yleiset alueet			1 700 000	1 850 000	1 850 000	1 850 000	1 850 000
VT9-tiehankkeeseen liittyvät kunnan kadut, Lievestuore	1 000 000	500 000	500 000				
Kuhankosen kevytväylä	2 825 000		285 000	370000	600 000	525 000	0
Tukipalvelut							
Ruokapalvelut, kalusto			12000	20 000	20 000	20 000	20 000
TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ			**6 607 000**	**2 910 000**	**3 100 000**	**3 025 000**	**2 500 000**

1.1.6 Talonrakennusinvestoinnit

Talonrakennusinvestointien tarve- ja hankesuunnittelujen määrärahavaraukset varataan vuoden 2027 talousarviossa käyttötalouden kustannuksiksi tilapalvelun tulospaikan taloussuunnitelmassa. Kustannukset kohdistetaan kunnan sisäisin menettelyin oikealle palvelualueelle.

Hankesuunnitelman saatua investointipäätöksen, varataan toteutussuunnittelu- ja rakentamiskustannusten määräraha investointiohjelmaan.

Jokaisessa hankesuunnitelmassa ratkaistaan vaihtoehtotarkastelun keinoin kuntalaispalveluiden järjestämisen vaihtoehdot sekä tutkitaan olemassa olevan tilojen kapasiteetti, jotta uusien tilojen hankinnalle on vankat perusteet.

Hankesuunnitelmissa ratkaistaan rakennuspaikan sijainti, rahoitus- ja hankemuoto sekä laadulliset tavoitteet. Investointipäätökseen vaikuttavat talouden tunnuslukujen lisäksi palvelualueiden ennusteet palveluiden järjestämistarpeesta.

Vuoden 2027 aikana käynnistettävissä hankesuunnitelmissa painotetaan toimitilojen muuntojoustavuutta, joka antaa tilahallinnan näkökulmasta enemmän mahdollisuuksia käyttöasteen hallintaan. Palvelutuotannon määrän suhteessa myös toimitilojen määrän tulisi joustaa.

Ruokapalvelukeskus

Kantolantiellä sijaitsevan ruokapalvelukeskuksen toimitilat ovat käyneet riittämättömiksi ja sen laitekanta on vanhentunut. Toimitilat ovat osa Laukaan vanhan paloaseman kiinteistöä, jossa toimii muun muassa Loimua Oy sekä yksityisiä yrittäjiä. Liikennöinti kiinteistöalueelle on etenkin raskaalle liikenteelle erittäin ongelmallista. Uuden ruokapalvelukeskuksen hankesuunnitelma on hyväksytty kunnanvaltuustossa 9.12.2024 mutta päätöksestä jätettiin 16.1.2025 kunnallisvalitus Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Ruokapalvelukeskuksen hankkeeseen varataan vuoden 2027 talousarviossa 3.200.000 euroa. Valtuusto antaa hankevastaavalle toimivaltuuden tarkistaa hankintamenon jaksottumista myöhemmin kokonaiskustannusten rajoissa. Osa kustannuksista saattaa siirtyä suunnitelmavuodelle 2028 kohteen valmistumisesta riippuen.

Uuden ruokapalvelukeskuksen tavoiteltu käyttöikä on runkoteknisten töiden osalta 100 vuotta, taloteknisten järjestelmien ja pinta- ja sisustusosien osalta 30 vuotta, minkä vuoksi investoinnin poistoajaksi määrätään alarajasta (20 vuotta) poiketen 40 vuotta.

Ruokapalveluprosessin muutostyöt kiinteistöissä

Ruokapalvelukeskuksen uudisrakennushankkeen myötä myös ruuan valmistustapa on muuttumassa, mikä johtaa erilaisiin muutostöihin ruokakuljetuksia vastaanottavissa kiinteistöissä. Näihin muutostöihin varataan vuoden 2027 talousarviossa 90.000 euroa.

Koulujen ja päiväkotien piha-alueiden kunnostus

Investointiohjelmaan varataan 20.000 euron määrärahavaraus koulujen ja päiväkotien piha-alueiden kunnostukseen yhteiselle kustannuspaikkanumerolle. Määrärahaa käytetään piha-alueiden turvallisuuden ja toiminnallisuuden parantamiseen.

Peruskorjaukset, energiainvestoinnit ja pienet investoinnit

Kohdentamaton kunnossapidon investointimääräraha

Tilapalvelun hallinnassa on kunnan omistamia rakennuksia 127 kpl , joiden kokonaiskerrosalamäärä on 97.882 kem2. Lisäksi ulkoa vuokrattuja tiloja on 18.247 kem2. Kiinteistöjen ja rakennusten korjaus- ja kunnossapitosuunnitelmaa laaditaan sekä ylläpidetään vuosittain. Selkeimmät kokonaisuudet, jotka ovat budjetoitavissa ja kilpailutettavissa kirjataan investointiohjelmaan. Tämän lisäksi vuosittain on korjaus- ja kunnossapitokohteita, joiden etukäteisbudjetointi ja suunnitelmatarve on vaihtelevaa.

Ennakoimattomiin kunnossapitoluonteisiin investointeihin varataan 600.000 euron määräraha. Kohdentamaton kunnossapidon investointimääräraha jaetaan käynnistyville projekteille erikseen investointien käyttösuunnitelmassa, jonka vahvistaa tekninen lautakunta.

Yhdyskuntatekniikan investoinnit

Yhdyskuntatekniikan tulosyksikölle on talousarviossa esitetty vuodelle 2027 1,7 miljoonan ja suunnitteluvuosille 1,85 miljoonan investointirahaa, joka jakautuisi vuonna 2027 seuraavasti: liikennealueille 1.130.000 euroa, yhteisille ja muille hankkeille 450.000 euroa sekä puistolle ja muille yleisille alueille 120.000 euroa. Investoinnit jakautuvat kaikkiin Laukaan kunnan taajamiin. Suurimpia investointihankkeita on Vihtavuoressa Aholantien peruskorjaus, kirkonkylällä Virkatalonkadun rakentaminen. Lisäksi huonokuntoisien katujen päällystykseen on esitetty 200.000 euroa ja aluevalaistukseen (valaisimien vaihtoon) on esitetty 100 000 euroa. Alla olevassa taulukossa on esitetty alustava suunnitelma, jonka tekninen lautakunta täsmentää hallintosäännön mukaisesti käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

LAUKAAN KUNTA		
Tekniset palvelut/Tekninen lautakunta		
YHDYSKUNTATEKNIIKAN INVESTOINNIT, TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA VUODELLE 2027		**Versio 1: 29.9.2026**
NIMIKE	**2 027**	**HUOM!**
LIIKENNEALUEET, PUISTOT JA YLEISET ALUEET yhteensä		
Menot	**1 700 000**	
Tulot	0	
Netto	1 700 000	
Liikennealueet:		
Kirkonkylä:	**585 000**	
Kevyen liikenteen väylät	10 000	ymp.parant.viihtyisyys, liikenneturv.
Pienet katukorjaukset	15 000	routavaurioita, liikenneturvallisuus
Katujen kuivatuksien parantaminen	10 000	routavaurioiden vähentäminen
Katuvihreiden saneeraus	10 000	Pensaiden uusiminen, Laukaa teksti
Laukaantien Klv	50 000	peruskorjaus
Virkatalonkatu	490 000	tonttien myynti
Vihtavuori:	**435 000**	
Kev.liik.väylät rak. ja san.	10 000	ymp.parant.viihtyisyys,liikenne.turv.
Pienet katukorjaukset	15 000	routavaurioita, liikenneturvallisuus
Katujen kuivatuksien parantaminen	10 000	routavaurioiden vähentäminen
Aholantie saneeraus	400 000	peruskorjaus
Leppävesi:	**75 000**	
Kev.liik.väylät rak. ja san.	10 000	ymp.parant.viihtyisyys,liikenne.turv.
Pienet katukorjaukset	15 000	routavaurioita, liikenneturvallisuus
Katujen kuivatuksien parantaminen	10 000	routavaurioiden vähentäminen
Hiekkapohjantie + Korpelantie plv 10-165, kulutuskerros AB	40 000	liikenneturvallisuus, jatkoa ed. vuosilta
Lievestuore:	**35 000**	
Kev.liik.väylät rak. ja san.	10 000	ymp.parant.viihtyisyys,liikenne.turv.
Pienet katukorjaukset	15 000	routavaurioita, liikenneturvallisuus
Katujen kuivatuksien parantaminen	10 000	routavaurioiden vähentäminen
Yhteiset ja muut hankkeet:	**450 000**	
Viimeistelytyöt	10 000	edellisien vuosien rakentaminen
Päällystystyöt	200 000	ymp.parant.viihtyisyys,liikenne.turv.
Aluevalaistus, erittelemätön	100 000	ymp.parant.viihtyisyys,liik.turv.,energiatehokkuus
Liikenneturvallisuuden parantaminen	30 000	liikenneturvallisuus
Hulevesivesiviemärit	100 000	Verkoston rak. kaikki taajamat
Elyn hankkeet, Laukaan osuudet:		
Laajalahden massa-altaat	10 000	vesistön tilan seurantatutkimukset
PUISTOT JA MUUT YLEISET ALUEET, yht.	**120 000**	
Leikkipuistot:		
Laukaan sataman leikkipuiston laajentaminen, Liikennepuisto	50 000	Viihtyisyys
Leikkipaikkojen kunnostukset, kaikki taajamat	10 000	Turvallisuus
Uimarannat:		
Uimarantojen kunnostustöitä, kaikki uimarannat	10 000	turvallisuus
Venepaikat:		
Laukaan satama-alueen kunnostusta	10 000	2. laiturin sähköistys
Venepaikkojen kunnostustöitä, kaikki taajamat	10 000	turvallisuus, viihtyisyys
Muut:		
Lievestuoreen matonpesupaikka	30 000	turvallisuus